گزارش خبر
NEWSREPORT

کد خبر: ۵۳۵۷۱۸
چهارشنبه ۱۸ شهریور ۱۴۰۵ ۲۳:۵۴

دکتر سوسن خوش نظر، مدیر مجموعه جهان ایمن البرز:

آیا فرهنگ‌سازی سنتی جواب می‌دهد؟ ضرورت به‌کارگیری خلاقیت مشاوران ایمنی در خلق شهرهای نوین

گسترش شهرها و پیچیده‌تر شدن ساخت‌وسازها، نگاه به ایمنی ساختمان‌ها را از تجهیزاتی مانند کپسول‌های آتش‌نشانی فراتر برده است. دکتر سوسن خوش‌نظر با تشریح تجربه خود در حوزه سیستم‌های اعلام و اطفای حریق، مهم‌ترین چالش این حوزه را فاصله میان نگاه هزینه‌ای به ایمنی و ضرورت واقعی آن می‌داند و بر حضور مشاور ایمنی از ابتدای فرایند ساخت، به‌روزرسانی آیین‌نامه‌ها، نظارت مستمر و نقش پررنگ رسانه‌ها در فرهنگ‌سازی تأکید دارد.

به گزارش شبکه خبری مدیران نابغه، دکتر سوسن خوش‌نظر در تشریح وضعیت حوزه ایمن‌سازی ساختمان‌ها بیان کرد، این حوزه بخش‌های مختلفی از ساختمان‌های مسکونی و تجاری کوچک تا واحدهای صنعتی و سیستم‌های اعلام و اطفای حریق را دربرمی‌گیرد. به گفته او، سازمان آتش‌نشانی به‌عنوان مرجع نظارتی این حوزه، نقش مهمی در تعیین الزامات و نظارت بر عملکرد شرکت‌های مجری دارد.

عبور ایمنی ساختمان‌ها از روش‌های سنتی

دکتر خوش‌نظر با اشاره به تغییر رویکرد در حوزه ایمنی ساختمان‌ها توضیح داد، در گذشته، نگاه به ایمنی، بیشتر، جنبه سنتی داشت و بسیاری از ساختمان‌ها با یک یا دو کپسول آتش‌نشانی یا در برخی موارد یک قرقره آتش‌نشانی، تجهیزات خود را کامل تلقی می‌کردند.

او ادامه داد، با توسعه شهرها و افزایش پیچیدگی ساختمان‌ها، این نگاه، دیگر پاسخ‌گوی نیازهای ایمنی نیست و ضرورت دارد موضوع ایمنی از نخستین مراحل ساخت ساختمان مورد توجه قرار گیرد.

به اعتقاد این فعال حوزه ایمنی، همان‌طور که در فرایند ساخت ساختمان، مهندسان حوزه‌های مختلف از جمله مکانیک، برق و معماری حضور دارند، لازم است نماینده یا مشاور ایمنی نیز از ابتدای پروژه در کنار گروه فنی حضور داشته باشد و نقشه‌های اجرایی مربوط به ایمنی، هم‌زمان با سایر بخش‌های ساختمان پیش برود.

مشاور ایمنی باید از ابتدای ساخت در کنار پروژه باشد

دکتر خوش‌نظر یکی از چالش‌های مهم موجود را بی‌توجهی به الزامات ایمنی در مراحل ابتدایی ساخت دانست و تشریح کرد، گاهی ساختمان بدون پیش‌بینی زیرساخت‌های لازم از نظر ایمنی ساخته می‌شود و زمانی که پروژه به مرحله دریافت تأییدیه سازمان آتش‌نشانی می‌رسد، مشخص می‌شود که برای آن ساختمان، تجهیزات و سیستم‌هایی مانند اطفای حریق خودکار ضروری بوده است.

وی افزود، در چنین شرایطی، سازنده با مشکلات اجرایی مواجه می‌شود؛ زیرا پس از پایان بخش عمده عملیات ساختمانی، اجرای لوله‌کشی یا ایجاد زیرساخت‌های مورد نیاز سیستم اطفای حریق دشوار خواهد بود.

به گفته او، همین مسئله نشان می‌دهد، حضور مشاور ایمنی و مجری سیستم‌های اعلام و اطفای حریق باید از ابتدای پروژه جدی گرفته شود و الزامات ایمنی نباید به مرحله پایانی ساخت موکول شود.

نگاه هزینه‌ای به ایمنی، یکی از چالش‌های اصلی

دکتر خوش‌نظر یکی دیگر از مشکلات این حوزه را نگاه بخشی از شهروندان و سازندگان به ایمنی به‌عنوان یک هزینه دانست. او توضیح داد، برخی افراد تا زمانی که حادثه‌ای برایشان رخ نداده باشد، ضرورت تجهیز ساختمان به سیستم‌های ایمنی را جدی نمی‌گیرند و تصور می‌کنند احتمال وقوع آتش‌سوزی در ساختمان آنها پایین است.

او تأکید کرد، ایمنی پیشگیرانه باید پیش از وقوع حادثه مورد توجه قرار گیرد. به باور وی، اگر یک ساختمان حتی از حداقل تجهیزات و زیرساخت‌های ایمنی برخوردار باشد، امکان دارد حریق در همان مراحل ابتدایی مهار شود و اساساً به حضور نیروهای آتش‌نشانی نیاز پیدا نکند.

دکتر خوش‌نظر همچنین خاطرنشان کرد، تعداد ایستگاه‌های آتش‌نشانی محدود است و نمی‌توان انتظار داشت در صورت وقوع هم‌زمان چند حادثه، همه آنها بتوانند پوشش کامل ایجاد کنند. از این رو، ارتقای ایمنی در سطح ساختمان‌ها نقش مهمی در کنترل حوادث پیش از گسترش آنها دارد.

ضرورت فرهنگ‌سازی و نقش رسانه‌ها در ارتقای ایمنی

این فعال حوزه ایمنی، فرهنگ‌سازی را یکی از الزامات اساسی برای تغییر نگاه جامعه به ایمنی دانست و در این زمینه نقش رسانه‌ها را مؤثر ارزیابی کرد.

به گفته دکتر خوش‌نظر، انتشار گزارش‌های مربوط به حریق‌های گسترده و بررسی عواملی که موجب گسترش آتش شده‌اند، می‌تواند به افزایش آگاهی عمومی کمک کند. او پیشنهاد کرد، گزارش‌ها و مقالات تخصصی درباره حوادث و اهمیت تجهیزات ایمنی در رسانه‌ها بیشتر مورد توجه قرار گیرد.

وی همچنین بر اهمیت اطلاع‌رسانی درباره آیین‌نامه‌های جدید و به‌روزرسانی‌های حوزه ایمنی تأکید کرد و افزود، همکاری و ارتباط رسانه‌ها با سازمان آتش‌نشانی می‌تواند زمینه اطلاع‌رسانی دقیق‌تر درباره ضوابط و مقررات جدید را فراهم کند.

از نگاه او، فرهنگ‌سازی در قالب‌های مختلف، اعم از رسانه‌های مکتوب و محتوای سمعی و بصری، می‌تواند تأثیر قابل توجهی داشته باشد و آگاهی درباره ضرورت ایمنی را از سطح فردی به سطح عمومی ارتقا دهد.

به‌روزرسانی آیین‌نامه‌ها و حرکت به سمت نظارت مستمر

دکتر خوش‌نظر با اشاره به تغییرات ایجادشده در روند نظارت و الزامات ایمنی طی حدود یک سال و نیم تا دو سال اخیر، عنوان کرد، آیین‌نامه‌ها در حال به‌روزرسانی هستند و اجرای برخی الزامات جدید ممکن است در ابتدا برای سازندگان و مردم دشوار یا هزینه‌بر به نظر برسد، اما در صورت تقسیم شدن هزینه‌ها در طول فرایند ساخت، فشار آن کاهش خواهد یافت.

او یکی از تغییرات مورد اشاره را توجه بیشتر به استمرار نظارت بر ایمنی ساختمان عنوان کرد. به گفته وی، در رویکردهای جدید، صرف ساخت ساختمان و دریافت تأییدیه در پایان پروژه کافی نیست و قراردادهای سه‌ساله برای استمرار نظارت بر وضعیت ایمنی نیز مطرح شده است.

دکتر خوش‌نظر توضیح داد، در چنین سازوکاری، شرکت مجری در طول مدت قرارداد به‌صورت دوره‌ای، ساختمان را مورد بازدید قرار می‌دهد تا مشخص شود تجهیزات و زیرساخت‌های ایمنی همچنان در شرایط مناسب قرار دارند.

تجربه اجرایی؛ پشتوانه تصمیم‌گیری در حوزه ایمنی

دکتر خوش‌نظر درباره وضعیت مدیریتی و تخصصی مجموعهٔ مسئولان حوزهٔ آتش‌نشانی استان نیز اظهار کرد، تجربه اجرایی و شناخت عملی از آتش‌نشانی و ایمنی، اهمیت زیادی در مدیریت این حوزه دارد.

او با اشاره به سابقه اجرایی رئیس سازمان آتش‌نشانی استان گفت، فردی با تجربه عملی در ایستگاه‌های آتش‌نشانی، شناخت دقیق‌تری از نقاط ضعف و چالش‌های حوزه ایمنی دارد. وی همچنین از حضور مسئولان حوزهٔ پیشگیری و ایمنی با سابقه و تخصص مرتبط سخن گفت و این موضوع را در روند به‌روزرسانی آیین‌نامه‌ها و افزایش توجه به ایمنی مؤثر دانست.

ارتباط مستمر با بدنه تخصصی، زیربنای تصمیم‌گیری هوشمندانه

دکتر خوش‌نظر بر اهمیت به‌روز بودن دانش تخصصی و ارتباط مستمر با بدنه ی کارشناسی و عملیاتی در مدیریت سازمان آتش‌نشانی تأکید کرد.

وی با اشاره به اینکه تصمیم‌گیری مؤثر در حوزه آتش‌نشانی نیازمند شناخت دقیق شرایط و بهره‌گیری از تجربه ی نیروهای متخصص است، اظهار کرد، ارتباط نزدیک با بدنه ی تخصصی می‌تواند زمینه‌ساز تصمیم‌های دقیق‌تر، برنامه‌ریزی هدفمندتر و ارتقای سطح آمادگی سازمان باشد.

دکتر خوش‌نظر، همچنین، توجه به دانش روز، استفاده از تجربیات نیروهای عملیاتی و تقویت تعامل میان بخش‌های تخصصی و مدیریتی را از عوامل مؤثر در افزایش بهره‌وری، آمادگی بیشتر در برابر حوادث و ارائه خدمات مؤثرتر به شهروندان دانست.

او گفت، ارتباط مستمر با گروه‌های تخصصی و فعالان صنفی می‌تواند به مدیران کمک کند تا نیازهای واقعی جامعه و مشکلات اجرایی را بهتر بشناسند. به باور وی، انجمن‌های صنفی، سازندگان، شرکت‌های مجری و سازمان آتش‌نشانی هرکدام با بخش متفاوتی از فرایند ایمنی ساختمان در ارتباط هستند و شنیدن دیدگاه‌های آنها می‌تواند به تصمیم‌گیری دقیق‌تر منجر شود.

وی افزود، یک مدیر در این حوزه باید ارتباط نزدیکی با فعالان اجرایی داشته باشد؛ زیرا شرکت‌های مجری به‌صورت مستقیم با مردم و پروژه‌ها در ارتباط هستند و مشکلات موجود را از نزدیک مشاهده می‌کنند. از نگاه او، شناخت نیاز جامعه و انطباق آن با الزامات ایمنی، بخش مهمی از مدیریت موفق در این حوزه است.

ضرورت یادگیری مداوم و حرکت به سمت فناوری‌های نوین

دکترخوش‌نظر، همچنین به تغییر فناوری‌های حوزه ایمنی اشاره کرد و گفت، تجهیزات و روش‌های مقابله با حریق، دیگر محدود به ابزارهای سنتی نیستند و فناوری‌های جدید، سیستم‌های خودکار و حتی ربات‌ها نیز وارد این حوزه شده‌اند.

او توضیح داد، تجهیزات ایمنی در حال حرکت از روش‌های دستی به سمت سامانه‌های خودکار هستند و سقفی و اتوماتیک شدن بخشی از تجهیزات، نمونه‌ای از این تغییرات است.

از دیدگاه دکتر خوش‌نظر، فعالان این حوزه باید همگام با این تحولات، اطلاعات خود را به‌روز کنند. او یادگیری مستمر و ارتباط با متخصصان حوزه

ایمنی را از الزامات فعالیت حرفه‌ای در شرایطی دانست که فناوری‌های جدید با سرعت وارد عرصه اعلام و اطفای حریق می‌شوند.

پیشگیری، مسیر نوین ایمنی

مجموع دیدگاه‌های دکتر خوش‌نظر نشان می‌دهد، از نگاه او، ایمنی ساختمان موضوعی نیست که بتوان آن را به مرحله پایانی ساخت یا زمان وقوع حادثه موکول کرد. حضور مشاور ایمنی از ابتدای پروژه، طراحی و اجرای صحیح سیستم‌های اعلام و اطفای حریق، نظارت مستمر، به‌روزرسانی دانش و آیین‌نامه‌ها و فرهنگ‌سازی عمومی، مجموعه عواملی هستند که می‌توانند در کاهش خسارات ناشی از حوادث نقش داشته باشند.

او بر این باور است که حرکت از ایمنی سنتی به سمت سیستم‌های هوشمند، خودکار و پیشگیرانه، نیازمند آموزش، نظارت و همراهی مستمر همه بخش‌های مرتبط با ساخت‌وساز است.